

ייחוד ואחדות

חמישה סגנונות עיקריים בתהליכי ניהול קונפליקט (Tomas & Kilman) – תחרות, שילוב, פשרה, ויתור והימנעות. יודגש, כי גם הסגנונות תחרות וויתור רלוונטיים וחשובים כשמשמשים בהם בנסיבות המתאימות. תחרות במקרים חריגים או חרום, והויתור במקרי זוטות חסרי ערך וחשיבות. ברם, כשסגנונות אלו מהווים אסטרטגיית חיים, עלולה להיווצר בעיה חמורה. אסטרטגיה של ויתור גורמת לביטול הזהות של העצמי ומעודדת תחרותיות אצל האחר. מאידך, אסטרטגיה של תחרותיות מבטל את האחר, מעוררת מתח בינאישי ומביאה לתוצאה של W-L.

הפתרון האלטרנטיבי והאידיאלי לשני הסגנונות הקיצוניים, הוא סגנון השילוב. סגנון זה מכבד את עמדתו של האחר, אך במקביל שומר על עמדתו וכבודו של העצמי. מדובר במסגרת שבה שני הצדדים דרים בכפיפה אחת. האם הדבר פשוט ואפשרי? – ובכן, אכן לא מדובר בתהליך פשוט, אך בהחלט אפשרי. אפשרי אם מכירים בחשיבות הסגנון, מכירים בערך הלגיטימיות של האחר, וגם מכירים את הדרכים להגיע לתוצאה משלבת. הסגנון מצריך שילוב של תכונות וטקטיקות מגוונות: סבלנות, אמפטיה והכלה, שותפות, תקשורת בינאישית מיטבית, אמון ובעיקר **מוטיבציה למציאת המשותף** שיכול לבוא לידי ביטוי באינטרסים, ביעוד ובחזון משותפים.

הרעיון של כיבוד האחר תוך שמירה מתמדת על העצמי, בא לידי ביטוי בפרשת במדבר כשהתורה מתארת את סדר מחנות השבטים: **"איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל"**. לכול שבט יש דגל משלו?! – לכאורה קיים חשש לפילוג כפי שמבטא זאת המדרש בדברי משה: **"בשעה שאמר הקב"ה למשה: עשה אותם דגלים כמו שנתאוו, התחיל משה מיצר. אמר: עכשיו עתידה המחלוקת להינתן בין השבטים..."**. לכאורה חשש מוצדק. ובכול זאת מצווה התורה: **"איש על דגלו"**. על החשש של משה עונה המדרש: **"חיבה גדולה חיבב הקב"ה את ישראל שעשאן דגלים כמלאכי השרת, כדי שיהיו ניכרים בני ראובן לעצמן ובני שמעון לעצמן. ומניין שהוא אהבה לישראל, שכן שלמה אומר הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה"**.

יוצא אפוא, שביקש אלוהים לשמר את הייחודיות של כול שבט ושבת באמצעות הדגל. ייחודיות שמאפשרת את בניית הפסיפס הגדול והמיוחד של האומה הישראלית. פסיפס, שמורכב מהרבגוניות ומהשילוב הפילהרמוני המיוחד שמביא את היחיד להשתלב בתוך הפסיפס, ומתוך הפסיפס ליצור אחדות ושלימות לאומית.

מה אם כן יוצר את האחדות למרות הרבגוניות? – **"ונסע אוהל מועד מחנה הלויים בתוך המחנות" (ב', י"ז)**. האחדות נובעת מן העובדה שכול השבטים נמצאים במעגל סביב רעיון ארון הברית שממוקם בתוך המשכן. במקביל לייחודיות של כול שבט, יש יעוד משותף שמאפשר את השילוב הטהור והמיוחד של כל שבטי ישראל יחד.

הרב קוק ("ברכת הרזים", עולת ראייה) בדבריו הנפלאים, מוסיף מימד לרעיון השילוב של ייחוד ואחדות: **"כל שיסתכל יותר האדם בתוכן הנפשות הפרטיות של בנ"א, יותר ישתומם על ההבדל הגדול שיש בין תכונה לתכונה... ומ"מ דווקא ע"י השינויים הם מתאחדים כולם למטרה אחת לבניין העולם בתעודתו הראויה לו... שעל פי צירוף כל הדיעות והפרצופים השונים יצא בנין מתאים מאוד... על כן שם השם יתברך בטבע שכל יחיד שבבני אדם אינו מתייחס אל העולם כי אם על פי פרטיותו ומתגדר בה, ובזה הוא משלים את הראוי לו"**.